

Pazýty 1° „a păzi oile, vitele“; 2° „a supraveghea“. Sinonim cu *pássty* (*dozeráty*) *výisci, maržynu*, verbul acesta are și un omonim *pázyty* 1° „a se grăbi“; 2° „a-și vedea de treabă“ (pentru 2° vezi și /30, III, 87: tot la huțuli; 7, h. 194/). Din rom. *a păzi* „id.“ /88, 14/. În /44, 247/, însă, se trimite pentru huț. și pocuț. *pazyty* (sensul?; accentul?) direct la bulg. *paža*.

Perčýty(sy) „(despre capre) a se împreuna“ (cf. /30, III, 147: *perčyty* „id.“ — la huțuli; *ibidem*, 187: *perč* „țap necastrat“, *pirčun* „țap tânăr“ — în graiurile de la Marea Neagră/). Termenul tehnic pentru denumirea acțiunii fiziologice respective în limbile slave nordice este dialectal (ceh, ucr.) și a putut fi transmis lor din limbile slave de sud (bulg. *pärč*, *präč*, scr. *prč* „țap“ — /81, 90/) prin română: *a se pircí* „id.“¹. Cf. rom. *pirci* 1° „putoare de țap, toamna“ (68, 988; 75, 459); 2° „țap“ (46, I, 84, 96; II, 37 — Reșița); *pircit* „încrucisarea caprelor cu țapii“ <*pirciu* (59, 207); la români sudunăreni: *pircu* „țap neîntors“ (13, 281).

Plekáty 1° „a apleca mielul la oaie“; 2° „a alăpta copilul“. Din rom. *a aplecă* „id.“. Pentru alte sensuri, derivate și repartitione vezi /94, 166—7/. Și expr.: *zaplikuvaty jéhni (tél'i)* „a pune mielul (vițelul) sub oaie (vacă) pentru prima dată“.

Purtáty 1° „a organiza și conduce o stînă, *p. ext.* o gospodărie“; 2° „a purta“. Din rom. *a pertá* (cf. 18, 681—2). În v. M. circulă frecvent și expr. *purtáty stáju* alături de *provádyty stáju* „a conduce o stînă în timpul unei veri“.

Rumegáty 1° (despre,, animale) a rumega“; 2° „(iron., despre oameni) a mînca; a gîndi bine ceva înainte de a vorbi“. Din rom. *a rumegá* „id.“ /94, 169; 88, 6; 89, 148; 62, 49—50/.

Sokotáty „a păzi vitele etc.“ Din rom. *a socotí* „id.“ /94, 172; 88, 14/. Vezi și sinonimul său parțial *pazyty*.

§ 2. Păstori, economie pastorală

Bowár, buwár s.m. „păstor de boi, *p. ext.*, de vite cornute“. Din rom. *bouár* „id.“ /94, 133; 62, 70; 44, 245; 89, 148; 7, h. 146/. Cuvîntul acesta, care a circulat pînă acum mai mult decît cel ucr., *pastúx*, mai puțin specializat (II: „(mai ales) porcar“), este concurat azi tot mai mult de sinonimul său, tot rom., *vakář* (vezi mai jos), în urma faptului că huțulii din v. M. au astăzi, cu mici excepții, în gospodăriile lor numai vaci, încît nu se mai simte nevoie de distincției inițiale².

Cymbráš s.m. „partener al stînei de strînsură (aceasta predominînd la huțulii din v. M.)“. Din rom. *sîmbráš* „id.“. Cuvîntul circulă facultativ, alături de cel propriu, *mišennik*.

Čobán s.m. (*V*: pl. *čobéň*) „păstor de oi“. Pentru răspîndirea cuvîntului vezi /30, IV, 442; 27, 142; 44, 244/. După unele opinii, în ucr., pol. și magh.

¹ Într-adevăr, h. 196 din [7] arată că *percytyśa*, *perč* și *perčetyna* (*perčovyna*, *perčyna*) se întîlnesc în sudul teritoriului carpato-ucrainean, deci în imediata vecinătate a românei, cu cea mai compactă arie în graiurile huțule. Pentru acestea cf. și [88, 6].

² Inf. III: *damó volý do bovarijsi, a koróvy do vakarijsi*, „vom da boii la bouărie, iar vacile la văcărie“. Pentru *tolóka kumúnsha* tot III a dat ca sinonim *bovarijsa* „munte cu pășuni pentru boi și junci“ < rom. *bouărie* „id.“. Vezi pentru *văcării* și *bouării*, generale în păstoritul românesc, [95, 123]: „în Carpații estici „stînele se numeau văcării...“ s.a., mai ales 190—196].